

Dosarul nr. 2r-473/19

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. A. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Vitalii Beleaev

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Beleaev împotriva Elenei Beleaev și Vitalii Beleaev cu privire la partajarea apartamentului împotriva încheierii din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea lui Vitalii Beleaev cu privire la repunerea în termenul legal a apelului și restituit ca fiind depus în afara termenului legal apelul declarat de Vitalii Beleaev

constată:

La 27 octombrie 2006, Vladimir Beleaev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Beleaev și Vitalii Beleaev cu privire la partajarea apartamentului.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 19-21, 23-25 Codul familiei, art. 166-167 CPC, a solicitat împărțirea apartamentului nr. X situat în or. XXXXX str. XXXXX.

Prin hotărârea din 7 decembrie 2006 a Judecătoriei Ungheni, a fost partajat apartamentul nr. X din str. XXXXX or. XXXXX proprietate în devălmășie a părților.

A fost transmisă în proprietatea lui Vladimir Beleaev 23/50 cote-părți din apartament cu odaia locativă nr. 7 de 19,1 m², cu costul de 10843 de lei.

A fost transmisă Elenei Beleaev 13/50 cote-părți din apartament cu odaia locativă nr. 2 de 10,7 m², cu costul de 6074 de lei.

A fost transmisă lui Vitalii Beleaev 7/25 cote-părți din apartament cu odaia nr. 5 de 11,8 m², cu costul de 6700 de lei.

Au fost lăsate în folosință comună antreul nr. 1 de 10,7 m², baia nr. 3 de 2,6 m², veceu nr. 4 de 1,3 m², bucătăria nr. 6 de 8,3 m², nr. 8 dulap de 0,4 m², loggia de 4,7 m², cu costul total de 15895 de lei.

La 28 februarie 2018, Vitalii Beleaev, reprezentat de avocatul Tudor Țurcanu a declarat apel împotriva hotărârii din 7 decembrie 2006 a Judecătorei Ungheni, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În cadrul ședinței de judecată din 29 mai 2019, Vitalii Beleaev, reprezentat de avocatul Tudor Țurcanu a înaintat un demers privind dispunerea efectuării expertizei judiciare grafoscopice.

Prin încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins demersul lui Vitalii Beleaev cu privire la efectuarea expertizei grafoscopice.

Prin încheierea din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Vitalii Beleaev privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită ca fiind depusă în afara termenului legal cererea de apel depusă de Vitalii Beleaev.

Prin decizia din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Vitalii Beleaev, reprezentat de avocatul Tudor Țurcanu și menținute încheierile din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 20 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Vitalii Beleaev împotriva deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

La 27 februarie 2019, Vitalii Beleaev a declarat apel împotriva hotărârii din 7 decembrie 2006 a Judecătorei Ungheni, solicitând admiterea cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii contestate și remiterea cauzei spre o nouă examinare în aceeași instanță de un alt complet de judecată.

Prin încheierea din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Vitalii Beleaev cu privire la repunerea în termenul legal a apelului și restituit ca fiind depus în afara termenului legal apelul declarat de Vitalii Beleaev.

La 22 aprilie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Vitalii Beleaev a declarat recurs împotriva încheierii din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ lit. b¹) CPC, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

În conformitate cu art. 437 alin. (1) CPC, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă: a) denumirea instanței la care se depune recursul; b) numele, denumirea, calitatea procesuală a recurentului sau a persoanei ale cărei interese le reprezintă, adresa lor; c) numele sau denumirea, adresa intimatului; e) denumirea instanței care a emis decizia în apel, data pronunțării și dispozitivul deciziei, argumentele admiterii sau respingerii apelului; f) esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective; g) data declarării recursului și semnătura recurentului.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că la 22 aprilie 2019, Vitalii Beleaev a depus cerere

de recurs împotriva încheierii din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care însă este redactată într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat (f. d. 153-155).

În același timp, instanța de recurs reține că prin Hotărârea nr. 17 din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că unul din principiile fundamentale ale procesului civil și penal este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 CPC și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participării la proces să ia cunoștință de

actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Față de cele ce preced, având în vedere că cererea de recurs depusă de Vitalii Beleaev împotriva încheierii din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) CPC, fiind redactată într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul și nu este însoțită de traducere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Vitalii Beleaev.

În conformitate cu art. 426¹ lit. b¹) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de Vitalii Beleaev împotriva încheierii din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Beleaev împotriva Elenei Beleaev și Vitalii Beleaev cu privire la partajarea apartamentului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Ala Cobăneanu